Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001677

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-04-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хорольський Анатолій Анатолійович
2. Anatolii A. Khorolskyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0001-6122-3353

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 211

Назва наукової спеціальності: Ветеринарна медицина

Галузь / галузі знань: ветеринарна медицина

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Ветеринарна медицина

Дата захисту: 04-06-2024

Спеціальність за освітою: лікар з ветеринарної медицини

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Хорольський А.А. ID 5142

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, буд. 1/3, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: https://ror.org/01s344n79

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, буд. 1/3, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: https://ror.org/01s344n79

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.41.55

Тема дисертації:

1. Пасалуроз кролів (поширення, діагностика, заходи боротьби та профілактики)
2. Passalurosis of rabbits (distribution, diagnosis, measures of control and prevention)

Реферат:

1. У дисертації теоретично узагальнено та експериментально вирішено наукову проблему щодо поширення, зажиттєвої та посмертної лабораторної діагностики, заходів боротьби та профілактики за пасалурозу кролів в умовах приватних господарств Полтавської області (Україна). Проведеними дослідженнями встановлено, що пасалуроз кролів є поширеною інвазією на території Полтавської області, де за результатами зажиттєвої лабораторної діагностики середня ЕІ становить 21,91 % за ІІ – 9,91±0,40 яєць. Водночас, за результатами посмертної лабораторної діагностики пасалурозу кролів середня ЕІ виявилася вищою, ніж за результатами зажиттєвої діагностики, і становила 39,92 %, ІІ – 193,16±11,19 екз/гол., ІР – 77,11 екз/гол. Отримано нові дані щодо асоціативного перебігу пасалурозу кролів з гельмінтозами та протозоозами травного тракту.

Встановлено, що пасалуроз у 31,02–60,81 % випадків перебігає у вигляді мікстінвазій травного тракту кролів. За результатами зажиттєвої діагностики пасалуроз перебігав частіше у складі двокомпонентних (76,57 %), рідше – трикомпонентних (23,43 %) мікстінвазій. Всього виявлено 3 різновиди комбінацій паразитів, з яких частіше діагностували асоціацію Passalurus ambiguus та Eimeria spp. (68,20 %). Співчленами пасалурисів були еймерії (91,63 %) та трихостронгілюси (31,79 %). За результатами посмертної діагностики пасалуроз, також, частіше перебігав у складі двокомпонентних мікстінвазій (84,04 %). Трикомпонентні мікстінвазії встановлювали рідше (15,96 %). Всього виявлено, також, 3 різновиди комбінацій паразитів, з яких частіше діагностували асоціацію P. ambiguus та Cysticercus pisiformis (64,89 %). Співчленами пасалурисів були C. pisiformis (80,85 %) та Trichostrongylus spp. (35,11 %). Визначені особливості вікової та сезонної динаміки за пасалурозу кролів. З'ясовано, що з віком кролів показники їх інвазованості поступово зростають і сягають максимальних значень у тварин віком 6–12 міс. За результатами зажиттєвої діагностики ЕІ становила 40,85 %, ІІ – 12,15±1,97 яєць, а за результатами посмертної діагностики ЕІ становить 56,28 %, ІІ – 242,89±18,89 екз/гол., ІР – 136,69 екз. Найменші значення інвазованості кролів пасалурисами встановлено у кроленят до 2-місячного віку. За результатами зажиттєвої діагностики ЕІ становила 10,33 %, ІІ – 1,77±0,05 яєць, а за результатами посмертної діагностики ЕІ становить 8,45 %, ІІ – 8,17±1,13 екз/гол. та ІР – 0,69 екз. За результатами зажиттєвої діагностики сезонна динаміка пасалурозу кролів характеризувалася піком показників екстенсивності та інтенсивності інвазії влітку (28,33 % та 9,88±0,77 яєць) та восени (30,83 % та 9,73±0,81 яєць). В подальшому, показники інвазованості кролів поступово знижуються і становлять взимку відповідно 16,67 % та 3,40±0,39 яєць. Навесні екстенсивність та інтенсивність пасалурозної інвазії є мінімальною – 13,33 % та 9,88±0,77 яєць. За результатами посмертної діагностики сезонна динаміка пасалурозу кролів характеризувалася піком показників екстенсивності та інтенсивності інвазії восени (45,5 % та 242,0±27,3 екз/гол.) та взимку (44,17 % та 341,7±32,2 екз/гол.). В подальшому, показники інвазованості кролів поступово знижуються і становлять навесні – 31,67 % та 104,4±9,1 екз/гол., влітку – 25,8 % та 63,7±4,6 екз/гол. Проведеними дослідженнями ґрунту встановлено, що найбільш забрудненими виявилися проби ґрунту із підстилкою, відібрані з-під кліток кролів, де в середньому екстенсивний індекс контамінації (ЕІК) становив 52,22 %, а інтенсивний індекс контамінації (ІІК) – 252,13±31,73 яєць/кг. Причому, зі збільшенням глибини відбору показники контамінації яйцями пасалурисів зменшувалися і становили: з поверхні – 73,33 % та 325,57±54,15 яєць/кг, на глибині 5 см – 56,67 % та 243,38±39,25 яєць/кг, на глибині 10 см – 26,67 % та 68,75±15,85 яєць/кг. Зі збільшенням відстані від кліток, де утримуються кролі, рівень забрудненості ґрунту знижується до 14,44 % та 43,27±10,07 яєць/кг. Рівень контамінації зіскрібків з кліток, де утримуються кролі, та кормів з годівничок виявився вищим, ніж показники контамінації ґрунту. Середній показник екстенсивного індексу контамінації був на рівні 77,14 %, а інтенсивного індексу контамінації – 395,06±20,64 яєць/кг. Зокрема, найбільш забрудненими яйцями пасалурисів виявилися зіскрібки з підлоги в ділянці кутів клітки (ЕІК – 96,67 %, ІІК – 537,50±58,45 яєць/кг), зіскрібки з підлоги в ділянці розташування годівниці (ЕІК – 90,00 %, ІІК – 477,31±75,28 яєць/кг) та корми в годівничках (ЕІК – 90,00 %, ІІК – 441,67±26,83 яєць/кг). Проведеними дослідженнями вивчено диференційні видові ознаки самців, самок та яєць нематод Passalurus ambiguus Rudolphi, 1819. Встановлено, що до загальних диференційних видових ознак можна віднести: будову ротового головного кінця та стравоходу. У самців характерними морфологічними ознаками є гачкоподібна форма тіла, наявність однієї широкої та короткої спікули, що містить рукоятку, хвостових сосочків, що оточують анус, характерна будова хвостового кінця.

2. The dissertation provides a theoretical summary and experimental solution to the scientific problem regarding the spread, lifelong and post mortem laboratory diagnostics, and measures of control and prevention of passalurosis in rabbits in the conditions of private farms in the Poltava region (Ukraine). The conducted studies established that passalurosis of rabbits is a common infection in Poltava region of Ukraine. According to the results of lifelong laboratory diagnostics, the average EI is 21.91% and II is 9.91±0.40 eggs. At the same time, according to the results of post mortem laboratory diagnosis of passalurosis in rabbits, the average extensiveness index (EI) was higher, up to 39.92%, and intensity index (II) was also higher, up to 193.16±11.19 specimens per host; abundance index (AI) was 77.11 specimens per host. New data were obtained on the associative course of passalurosis in rabbits

with helminthiasis and protozoa of the digestive tract. It was established that passalurosis in 31.02–60.81% of cases occurs in mixed invasions of the digestive tract of rabbits. According to the results of lifetime diagnosis, passalurosis occurred more often as part of two-component (76.57%), less often three-component (23.43%) mixed invasions. A total of three types of combinations of parasites were diagnosed, of which the association of Passalurus ambiguus and Eimeria spp. was the most common (68.20%). The co-infections of Passaluris were caused by Eimeria (91.63%) and Trichostrongylus (31.79%). According to the results of the post mortem diagnosis, passalurosis also occurred more often as part of two-component mixed invasions (84.04%). Three-component mixed infections were established less often (15.96%). A total of three types of combinations of parasites were also found, of which the association of P. ambiguus and Cysticercus pisiformis was most often diagnosed (64.89%). In this case, the co-infections were caused by C. pisiformis (80.85%) and Trichostrongylus spp. (35.11%). Specific features of the age-related and seasonal dynamics of passalurosis in rabbits have been determined. It was found that with the age of rabbits, their infection rate parameters gradually increase and reach maximum values in animals aged 6–12 months. According to the results of lifelong diagnosis, EI was 40.85%, II was 12.15±1.97 eggs, and according to the results of post mortem diagnosis, EI was 56.28%, II was 242.89±18.89 specimens per host, AI was 136.69 specimens. The lowest rates of infection of rabbits with Passaluris were found in rabbits under 2 months of age. According to the results of lifelong diagnosis, their EI was 10.33%, II was 1.77±0.05 eggs, and according to the results of postmortem diagnosis, EI was 8.45%, II was 8.17±1.13 specimens per host. and AI was 0.69 specimens. According to the results of lifelong diagnosis, the seasonal dynamics of passalurosis in rabbits was characterized by the peaking extensiveness and intensity of infection in summer (28.33% and 9.88±0.77 eggs) and autumn (30.83% and 9.73±0.81 eggs). The indicators of rabbit infestation gradually decrease to 16.67% and 3.40±0.39 eggs in winter, respectively. In spring, the extensiveness and intensity of passalurosis infestation is minimal, 13.33% and 9.88±0.77 eggs. According to the results of post mortem diagnosis, the seasonal dynamics of passalurosis in rabbits was characterized by the peak of the extensiveness and intensity of invasion in autumn (45.5% and 242.0±27.3 specimens per host) and winter (44.17% and 341.7±32.2 specimens per host). Subsequently, the indicators of rabbit infestation gradually decrease and amount to 31.67% and 104.4±9.1 specimens per host in spring, and 25.8% and 63.7±4.6 specimens per host in summer. Based on the conducted soil studies, it was established that soil samples with the highest contamination with pathogen eggs contained litter, taken from under rabbit cages. On average, the extensive contamination index (ECI) was 52.22%, and the intensive contamination index (ICI) was 252.13±31.73 eggs/kg. Moreover, with an increase in the depth of sampling, the indicators of contamination with passaluris eggs decreased: on the surface, 73.33% and 325.57±54.15 eggs/kg; at a depth of 5 cm, 56.67% and 243.38±39.25 eggs/kg; at a depth of 10 cm, 26.67% and 68.75±15.85 eggs/kg. As the distance from the cages where the rabbits are kept increases, the level of soil contamination decreases to 14.44% and 43.27±10.07 eggs/kg. The level of contamination of scrapings from cages where rabbits are kept and feed from feeders turned out to be higher than the indicators of soil contamination. The average indicator of ECI was at the level of 77.14%, and the ICI was 395.06±20.64 eggs/kg.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Khorolskyi A., Yevstafieva V., Kravchenko S., Pishchalenko M., Vakulenko Y., Gutyj B. Specifics of the morphological identification of the pathogen of passaluariasis of rabbits. Regulatory Mechanisms in Biosystems. 2021. № 12 (4). P. 702–709. doi: 10.15421/022197.

- 2. Yevstafieva V., Khorolskyi A., Kravchenko S., Melnychuk V., Nikiforova O., Reshetylo O. Features of the exogenic development of Passalurus ambiguus (Nematoda, Oxyuroidae) at different temperature regimes. Biosystems Diversity. 2022. № 30 (1). P. 74–79. doi: 10.15421/012207.
- 3. Євстаф'єва В. О., Хорольський А. А., Мельничук В. В. Ефективність запропонованого способу культивування яєць нематод Passalurus ambiguus, що паразитують у кролів. Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Ґжицького. Серія: Ветеринарні науки. 2021. № 23 (101). С. 26-30. doi: 10.32718/nvlvet10105.
- 4. Хорольський А. А. Порівняльна ефективність методів зажиттєвої лабораторної діагностики пасалурозу кролів. Вісник Полтавської державної аграрної академії. 2021. № 3. С. 224–229. doi: 10.31210/visnyk2021.03.27
- 5. Khorolskyi A. Ovocidal action of disinfectants against eggs of Passalurus ambiguus. Ukrainian Journal of Veterinary and Agricultural Sciences. 2022. № 5 (1). P. 53–57. doi: 10.32718/ujvas5-1.09
- 6. Хорольський А. А., Мушинський А. Б. Рівень контамінації об'єктів довкілля у кролівничих господарствах пропагативними стадіями Passalurus ambiguus. Вісник Полтавського державного аграрної академії. 2022. № 4. С. 134–140. doi:10.31210/visnyk2022.04.16.
- 7. Хорольський А. А. Особливості морфологічної та метричної ідентифікації яєць Passalurus ambiguus, виділених з гонад самок гельмінтів. Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (15–16 лютого, 2021, м. Полтава). Полтава, 2021. С. 125–128.
- 8. Євстаф'єва В. О., Хорольський А. А. Моніторингові дослідження гельмінтозів кролів за результатами гельмінтологічного розтину. Сучасні досягнення та перспективи клінічної лабораторної медицини у діагностиці хвороб людини та тварин. Матеріали науково-практичної міжнародної дистанційної конференції (17 березня, 2021, м. Харків). Харків, 2021. С. 44–45.
- 9. Євстаф'єва В. О., Хорольський А. А. Асоціативний перебіг пасалурозу кролів з цистицеркозом в умовах одноосібних селянських господарств Полтавської області. Збірник наукових праць науково-практичної конференції проф.-викл. складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2020 році (14 травня 2021, м. Полтава). Полтава: РВВ ПДАА, 2021. С. 245–246.
- 10. Євстаф'єва В. О., Хорольський А. А., Мельничук В. В. Паразитарна система гельмінтів кролів (Oryctolagus cuniculus domesticus) та зайців (Lepus europaeus) як компонент біоценозу в кліматичних умовах Полтавської області (Україна). ZOOCENOSIS–2021. Біорізноманіття і роль тварин в екосистемі. Матеріали XI Міжнародної наукової конференції (10–12 листопада 2021 р., м. Дніпро). Дніпро, 2021. С. 53–54.
- 11. Хорольський А.А. Поширення пасалурозу кролів та особливості його перебігу в умовах одноосібних та фермерських господарств Гадяцької міської об'єднаної територіальної громади Миргородського району. Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції (15–16 лютого 2022, м. Полтава). Полтава: ПДАУ, 2022. С. 130–133.
- 12. Хорольський А. А. Сезонна динаміка пасалурозу кролів за результатами гельмінтоовоскопічних досліджень. Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи. Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції викладачів і здобувачів вищої освіти (16–17 червня 2022, м. Дніпро). Дніпро, 2022. С. 167–169.
- 13. Хорольський А. А. Поширення та особливості перебігу пасалурозу кролів на території Полтавського району. Ветеринарна медицина: сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та продовольчої безпеки. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (9–10 червня 2022, м. Житомир). Житомир: Поліський національний університет, 2022. С. 253–255.
- 14. Хорольський А. А. Характеристика контамінації кормів та місць утримання кролів яйцями пасалурисів. Актуальні аспекти розвитку науки і освіти. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції науково-педагогічних працівників та молодих науковців (8–9 грудня 2022, м. Одеса). Одеса, 2022. С. 173–175.

- 15. Хорольський А. А., Євстаф'єва В. О. Ефективність дезінфікуючого засобу «Арквадез-плюс» відносно яєць пасалурисів. Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет–конференції (20–21 лютого 2023, м. Полтава). Полтава: ПДАУ, 2023. С. 135–138.
- 16. Євстаф'єва В. О., Мельничук В. В., Хорольський А. А. Вікова динаміка пасалурозу кролів за результатами посмертної діагностики. Актуальні аспекти біології тварин, ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи. Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції викладачів і здобувачів вищої освіти (7–8 червня 2023, м. Дніпро). Дніпро, 2023. С. 45–46.
- 17. Khorolskyi A., Yevstafieva V., Melnychuk V. Efficacy of treatment measures for rabbit passalurosis. Scientific Progress & Innovations. 2023. № 26 (3). С. 119–123. doi: 10.31210/spi2023.26.02.21
- 18. Хорольський А. А., Євстаф'єва В. О., Мельничук В. В. Рекомендації з діагностики, заходів боротьби та профілактики за пасалурозу кролів. Полтава, 2023. 31 с.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Винаходи, корисні моделі, промислові зразки

Хорольський А. А., Євстаф'єва В.О., Мельничук В.В. Спосіб культивування яєць нематод Passalurus ambiguus: пат. № 147981, Україна: МПК (2021.01) A61D 99/00 u 2021 00900; заявл. 25.02.2021 ; опубл. 24.06.2021. Бюл. 19. № 25. 3 с.

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0112U001561, 012U00644

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Євстаф'єва Валентина Олександрівна

2. Valentyna O. Yevstafieva

Кваліфікація: д. вет. н., професор

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0003-4809-2584

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, буд. 1/3, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: https://ror.org/01s344n79

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Довгій Юрій Юрійович

2. Yuriy Y. Dovhiy

Кваліфікація: д.вет.н., професор

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-9927-0646

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Поліський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: бульвар Старий, 7, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойко Олександра Олександрівна

2. Oleksandra O. Boyko

Кваліфікація: к. б. н., доц.

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-7299-9920

Додаткова інформація:
;https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57193490256;https://www.webofscience.com/wos/author/record/8985510;https://scholar.google.com.ua/citations?user=VYRGUVYAAAAJ&&hl=ru

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493675

Місцезнаходження: вул. Сергія Єфремова, буд. 25, Дніпро, Дніпровський р-н., 49600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михайлютенко Світлана Миколаївна

2. Svitlana M. Mykhailiutenko

Кваліфікація: к. вет. н., доц.

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0001-6634-1244

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, буд. 1/3, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: https://ror.org/01s344n79

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кручиненко Олег Вікторович
2. Oleh V. Kruchynenko

Кваліфікація: д. вет. н., професор

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0003-3508-0437

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, буд. 1/3, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: https://ror.org/01s344n79

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Кулинич Сергій Миколайович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Кулинич Сергій Миколайович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Кузьміна Наталія Миколаївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна